

II – PHÂN TÍCH CẤU TRÚC SGK, CẤU TRÚC MỘT CHỦ ĐỀ VÀ CẤU TRÚC MỘT TUẦN HĐTN

1. Cấu trúc sách giáo khoa HĐTN 2

- **Lời nói đầu:** Nhóm tác giả trình bày rõ ý nghĩa của từng mục nhỏ trong mỗi chủ đề của SGK để HS hiểu rõ nhiệm vụ của mình trong từng loại hình hoạt động (SHDC, SHGDTCD, SHL) và sẽ không ngạc nhiên nếu nội dung SHDC có thể thay đổi, không giống như mô tả trong SGK. Giọng văn giản dị nhưng tình cảm cũng sẽ tạo động lực cho HS tham gia các hoạt động của HĐTN 2.
- **Mục lục**
- **9 chủ đề trải nghiệm với 34 tuần hoạt động** là sự cụ thể hoá các mạch nội dung mà Chương trình quy định: Hoạt động hướng vào bản thân; hoạt động hướng đến xã hội; hoạt động hướng đến tự nhiên; hoạt động hướng nghiệp. Các mạch nội dung này được triển khai thành những chủ đề cụ thể, cân đối về thời lượng và thiết thực với HS lớp 2. Cách làm này tạo được mạch hoạt động mạch lạc, dễ theo dõi, vừa sức với HS khiến HS dễ nhớ thông điệp, dễ vận dụng các kĩ năng, kiến thức mới vào thực tế. Cách làm này cũng giúp nhà trường chủ động, linh hoạt trong việc xây dựng kế hoạch dạy học, điều chỉnh nội dung HĐTN sao cho phù hợp với nội dung giáo dục của nhà trường và địa phương ở từng thời điểm.
- **Tuần 35 là tuần diễn ra các hoạt động tổng kết năm học** dưới hình thức trò chơi lớn: Đây là điểm mới so với sách HĐTN 1. GV có thể tiến hành đánh giá kết quả trải nghiệm của HS thông qua HĐ này. Đây cũng là hoạt động được đề xuất để tạo động lực tiếp tục tham gia các HĐTN trong kì nghỉ hè và năm học sau. Dưới hình thức là trải nghiệm

tại lớp với chuyến đi của con tàu qua các hòn đảo, HS thể hiện lại những kĩ năng, kiến thức đã từng trải nghiệm, nhắc lại các “bí kíp” đã từng cùng thầy cô giáo khái quát.

- **Kế hoạch trải nghiệm mùa hè của HS:** Đây là điểm mới thứ hai so với SGK HĐTN1. Lớp 2, HS cần tăng cường rèn luyện kĩ năng lên kế hoạch và thực hiện kế hoạch. HS lên kế hoạch cho việc trải nghiệm trong hè. GV cần thảo luận chung với cả lớp để HS có thể chỉnh sửa kế hoạch sao cho gần nhất với thực tế. Nội dung trải nghiệm hè bao gồm: đi, làm, đọc và quan tâm đến sự phát triển của cơ thể mình (chiều cao, cân nặng). Thực hiện kế hoạch này vào mùa hè, HS có cơ hội được chia sẻ phản hồi ở đầu năm học sau khiến việc hoà nhập với trường, lớp sau hè được diễn ra hiệu quả.
- **Bảng thuật ngữ:** Mục này nhằm sơ bộ giải thích cách hiểu những từ ngữ khó được sử dụng trong sách. HS hiểu sâu hơn qua cách dẫn dắt hoạt động của GV.

Nội dung các chủ đề trong SGK đảm bảo đủ 4 mạch nội dung được quy định trong Chương trình HĐTN 2

STT	Tên chủ đề / nội dung chi tiết	Mục tiêu
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG VÀO BẢN THÂN		
1	KHÁM PHÁ BẢN THÂN <ul style="list-style-type: none"> – Hình ảnh của em – Nụ cười thân thiện – Luyện tay cho khéo – Tay khéo, tay đảm – Vui Trung thu 	<ul style="list-style-type: none"> – Nhận diện được hình ảnh thân thiện, luôn vui vẻ của bản thân. – Thể hiện được sự khéo léo, cẩn thận của bản thân thông qua sản phẩm tự làm.
2	RÈN NẾP SỐNG <ul style="list-style-type: none"> – Góc học tập của em – Gọn gàng, ngăn nắp – Quý trọng đồng tiền 	<ul style="list-style-type: none"> – Sắp xếp được đồ dùng sinh hoạt cá nhân ngăn nắp, gọn gàng. – Nhận biết đồng tiền được sử dụng trong trao đổi hàng hoá.
3	TỰ PHỤC VỤ BẢN THÂN <ul style="list-style-type: none"> – Em tự làm lấy việc của mình – Nghĩ nhanh, làm giỏi – Việc của mình không cần ai nhắc – Lựa chọn trang phục – Hành trang lên đường 	<ul style="list-style-type: none"> – Kể được những việc cần làm để tự phục vụ bản thân. – Nêu được cách làm những việc đó. – Thực hiện được một số việc tự phục vụ phù hợp với lứa tuổi.

STT	Tên chủ đề / nội dung chi tiết	Mục tiêu
4	TỰ CHĂM SÓC VÀ BẢO VỆ BẢN THÂN <ul style="list-style-type: none"> – Tự chăm sóc sức khoẻ bản thân – Những vật dụng bảo vệ em – Câu chuyện lạc đường – Phòng tránh bị bắt cóc 	<ul style="list-style-type: none"> – Nhận biết được cách tự chăm sóc sức khoẻ bản thân. – Nhận biết được những tình huống có nguy cơ bị lạc, bị bắt cóc. – Thực hiện được những việc làm để tự chăm sóc, bảo vệ bản thân và phòng tránh bị lạc, bị bắt cóc.
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG ĐẾN CỘNG ĐỒNG		
5	GIA ĐÌNH THÂN THƯƠNG <ul style="list-style-type: none"> – Người trong một nhà – Tết Nguyên đán – Ngày đáng nhớ của gia đình 	<ul style="list-style-type: none"> – Làm được một số việc thể hiện sự quan tâm, chăm sóc và lòng biết ơn với các thành viên trong gia đình phù hợp với lứa tuổi. – Trao đổi được với người thân về một số hoạt động chung trong gia đình.
6	EM YÊU TRƯỜNG EM <ul style="list-style-type: none"> – Có bạn thật vui – Tìm sự trợ giúp để giữ gìn tình bạn – Trường học hạnh phúc – Biết ơn thầy cô 	<ul style="list-style-type: none"> – Luôn yêu quý bạn và nói được những lời phù hợp khi giao tiếp với bạn. – Biết nhờ thầy cô, bạn bè hỗ trợ khi có bất hoà với bạn. – Thể hiện được lòng biết ơn thầy cô. – Thực hiện được một số việc để giữ gìn cảnh quan nhà trường.
7	CHIA SẺ CỘNG ĐỒNG <ul style="list-style-type: none"> – Những người bạn hàng xóm – Tôi luôn bên bạn – Chia sẻ khó khăn với người khuyết tật 	<ul style="list-style-type: none"> – Làm quen và tạo được mối quan hệ thân thiện với các bạn hàng xóm. – Đồng cảm và chia sẻ được với những người gặp hoàn cảnh khó khăn trong cộng đồng. – Tham gia một số hoạt động hướng đến cộng đồng do nhà trường tổ chức.

STT	Tên chủ đề / nội dung chi tiết	Mục tiêu
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG ĐẾN TỰ NHIÊN		
8	MÔI TRƯỜNG QUANH EM – Cảnh đẹp quê em – Bảo vệ cảnh quan quê em – Giữ gìn vệ sinh môi trường – Lớp học xanh	– Giới thiệu được cảnh đẹp quê em. – Biết cách chăm sóc, bảo vệ cảnh quan xung quanh nơi mình sinh sống. – Tìm hiểu được thực trạng vệ sinh môi trường xung quanh em. – Thực hiện được những việc làm phù hợp với lứa tuổi để giữ gìn vệ sinh môi trường ở nhà trường.
HOẠT ĐỘNG HƯỚNG NGHIỆP		
9	EM TÌM HIỂU NGHỀ NGHIỆP – Nghề của mẹ, nghề của cha – Nghề nào tính nấy – Lao động an toàn	– Tìm hiểu được công việc của bố mẹ hoặc người thân. – Nêu được một số đức tính của bố mẹ, người thân có liên quan đến nghề nghiệp của họ. – Biết cách sử dụng an toàn một số dụng cụ lao động quen thuộc.
TỔNG KẾT: Đón mùa hè trải nghiệm		

MỘT SỐ ĐIỂN GIẢI

Nội dung hoạt động được thiết kế theo logic: từ dáng vẻ bên ngoài đến lời nói, hành động:

- Thân thiện, vui vẻ ở cấp độ một là dáng vẻ bề ngoài dễ ưa, tác phong lịch sự, cởi mở khi giao tiếp; có ý thức về hình dáng bên ngoài của mình;
- Cấp độ hai của việc thể hiện và giữ gìn hình ảnh “thân thiện, vui vẻ” của bản thân là những việc làm cụ thể, chủ động hướng tới việc xây dựng phong cách ứng xử của mình sao cho tạo được cảm tình, ấn tượng tốt với người khác, biết tạo niềm vui cho mọi người.

Nội dung “Thể hiện được sự khéo léo, cẩn thận thông qua sản phẩm tự làm” có mạch tư duy tăng dần cấp độ khó của hoạt động:

- Cấp độ một, làm một việc, một sản phẩm thủ công để rèn sự khéo tay, cẩn thận;

- Cấp độ hai, làm việc nhà đòi hỏi sự khéo tay, cẩn thận;
- Cấp độ ba, cùng tham gia một số ngày lễ Tết để thể hiện sự khéo tay cẩn thận, đồng thời tích hợp việc chia sẻ về những giá trị truyền thống của dân tộc.

Nội dung “sắp xếp đồ dùng sinh hoạt cá nhân” được triển khai theo mạch:

- Cấp độ một, giữ góc học tập gọn gàng;
- Cấp độ hai, sắp xếp gọn gàng các góc sinh hoạt trong gia đình bao gồm việc giữ vệ sinh cá nhân, giường ngủ, chăn chiếu, giày dép,...
- Cấp độ ba, quản lí đồ đạc cá nhân khi sinh hoạt bên ngoài cùng bạn bè, gia đình, khi tham gia các hoạt động tập thể.

Loạt chủ đề về “công việc tự phục vụ phù hợp với lứa tuổi” được sắp xếp theo mạch tăng dần cấp độ chủ động:

- Chăm sóc vẻ bề ngoài của bản thân;
- Chủ động trong những tình huống đơn giản đáp ứng nhu cầu sinh hoạt hằng ngày của bản thân, đảm bảo an toàn trong hoạt động;
- Chủ động trong những tình huống bất ngờ cần đối phó;
- Biết thực hiện các hành động đơn giản hằng ngày, đảm bảo sức khỏe và sự an toàn của bản thân, có thói quen tự chăm lo đến sức đề kháng cơ thể bằng những việc làm đơn giản, vừa sức, phù hợp với lứa tuổi;
- Biết sử dụng các vật dụng để bảo vệ sức khỏe và sự an toàn của bản thân.

Nội dung “Thể hiện sự đồng cảm và chia sẻ với người gặp hoàn cảnh khó khăn” được triển khai từ lớp 1 và tiếp tục được thực hiện ở lớp 2:

- Cấp độ một, HS chủ động tìm hiểu và chia sẻ với những hoàn cảnh khó khăn, gần gũi quanh mình như trong trường, lớp, trong thôn xóm, khu nhà;
- Cấp độ hai, HS được giới thiệu và khơi gợi để nghĩ đến những hoàn cảnh khó khăn xa hơn trong cộng đồng như các bạn nhỏ vùng bị thiên tai, lũ lụt, các bạn bị bệnh hiểm nghèo, các bạn nhỏ mồ côi,...
- Cấp độ ba, HS được dẫn dắt tìm hiểu và kết nối với cộng đồng người mù, người khiếm thị.

Hoạt động xây dựng sự đồng cảm với những khó khăn của người khuyết tật gần đây rất được xã hội, truyền thông chú ý tới. HS chia sẻ với một cộng đồng người khuyết tật, yếu thế trong xã hội nhưng không phải chỉ để thể hiện lòng trắc ẩn mà là để thấu hiểu, cảm phục và hỗ trợ họ với tấm lòng trong sáng, hồn nhiên, từ đó có thêm động lực học tập, lao động.